SKLEPI

SKLEP KOMISIJE (EU) 2022/589

z dne 6. aprila 2022

o sestavi usklajevalne skupine Komisije za energijsko revščino in ranljive odjemalce ter operativnih določbah za njeno vzpostavitev

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti členov 168 in 194 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Pošten in pravičen prehod na podnebno nevtralno Unijo do leta 2050 je osrednjega pomena za evropski zeleni dogovor ter energetske in podnebne cilje EU za leto 2030. Zakonodajna svežnja za uresničitev evropskega zelenega dogovora, predstavljena julija in decembra 2021, sta močno osredotočena na obravnavanje energijske revščine in zaščito ranljivih skupin. Poleg tega je pri valu prenove ([1]), ki je pomembna pobuda za spodbuditev strukturne prenove zasebnih in javnih stavb, prav tako velik poudarek na obravnavanju energijske revščine. V zvezi s tem je Komisija predstavila pobudo o cenovno dostopnih stanovanjih, ki zajema prenovo 100 vzorčnih socialnih in cenovno dostopnih stanovanjskih okrožij, leta 2020 pa je bilo sprejeto priporočilo Komisije o energijski revščini ([2]), ki naj bi pripomoglo k odpravi energijske revščine „z odpravljanjem njenih temeljnih vzrokov“ in spodbudilo energijsko učinkovite strategije prenove, ki bodo izboljšale kakovost življenja državljanov EU.

(2) Energijska revščina je tudi pojem, konsolidiran v zakonodajnem svežnju „Čista energija za vse Evropejce“, ki potrošnike postavlja v središče pravičnega energetskega prehoda in zagotavlja več ciljno usmerjenih ukrepov za odpravo posebnih ranljivosti z energetsko zakonodajo.

(3) Dostop do energetskih storitev je bistvenega pomena za socialno vključenost. Evropski steber socialnih pravic, ki so ga 17. novembra 2017 skupaj razglasili Evropski parlament, Svet in Komisija, uvršča energijo med osnovne storitve ([3]), do katerih ima pravico dostopati vsakdo. Socialno ogroženi morajo biti deležni pomoči pri dostopu do teh storitev ([4]). Akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic ([5]) določa konkretne ukrepe za uresničitev 20 načel stebra, vključno s konkretnimi pobudami za leto 2022, ki bodo prav tako prispevale k boju proti energijski revščini.

(4) Komisija je z objavo priporočila o energijski revščini in spremnega delovnega dokumenta služb Komisije izpolnila tudi svojo obveznost zagotavljanja okvirnih smernic o ustreznih kazalnikih za merjenje energijske revščine in opredelitvi „velikega števila energijsko revnih gospodinjstev“, kot zahtevata Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta ([6]) (v nadaljnjem besedilu: uredba o upravljanju) in prenovljena direktiva o električni energiji. V priporočilu se poudarja tudi pomen politik, povezanih z nacionalnimi energetskimi in podnebnimi načrti ter dolgoročnimi strategijami prenove za reševanje teh težav. Skupina bo nadgradila delo foruma državljanov za energijo in evropske opazovalnice za energijsko revščino.

([1]) COM/2020/662 final.

([2]) Priporočilo Komisije (EU) 2020/1563 z dne 14. oktobra 2020 o energijski revščini.

([3]) Potreba po tem, da države članice obravnavajo energijsko revščino, je poudarjena tudi v smernici 8 „Spodbujanje enakih možnosti za vse, krepitev socialne vključenosti in boj proti revščini“ integriranih smernic za zaposlovanje, ki so podlaga za usklajevanje politik zaposlovanja in socialnih politik držav članic v okviru evropskega semestra.

([4]) Evropski steber socialnih pravic, načelo 20 „Dostop do osnovnih storitev“: Evropski steber socialnih pravic v 20 načelih | Evropska komisija (europa.eu).

([5]) COM(2021) 102 final.

([6]) Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

(5) Standardne opredelitve energijske revščine in ranljivih odjemalcev so še v pripravi. Države članice zato določijo svoja lastna merila glede na nacionalni in lokalni okvir. Prizadevanja držav članic za zmanjšanje revščine na splošno veljajo za enako dragocena. Smernice Komisije o energijski revščini ([7]) je treba upoštevati pri izvajanju in posodabljanju nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov v skladu z uredbo o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov.

(6) Člen 28 Direktive (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta ([8]) in člen 3(3) Direktive 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([9]) od držav članic zahtevata, da opredelijo koncept ranljivih odjemalcev, ki se lahko nanaša na energijsko revščino in med drugim lahko prepoveduje odklop električne energije tem odjemalcem v kritičnem obdobju. Koncept ranljivih odjemalcev lahko vključuje ravni dohodkov, delež izdatkov za energijo od razpoložljivega dohodka, energijsko učinkovitost stanovanj, kritično odvisnost od električne opreme iz zdravstvenih razlogov, starost ali druga merila. Države članice morajo sprejeti ustrezne ukrepe, da zaščitijo odjemalce, in zagotoviti zlasti ustrezne nadzorne ukrepe za zaščito ranljivih odjemalcev.

(7) Tudi člen 29 prenovljene direktive o električni energiji (Direktiva (EU) 2019/944) od držav članic zahteva, da ocenijo število energijsko revnih gospodinjstev, pri čemer je navedeno, da morajo določiti in objaviti merila, na katerih temelji ta ocena. V primeru velikega števila takih gospodinjstev morajo države članice v svoje nacionalne energetske in podnebne načrte vključiti okvirni cilj za zmanjšanje energijske revščine, določiti časovni okvir in predstaviti ustrezne politike in meritve. Nato morajo v skladu z uredbo o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov Komisiji poročati o vsakem napredku pri doseganju cilja zmanjšanja števila energijsko revnih gospodinjstev. Podobno člen 3(4) Direktive 2009/73/ES od držav članic zahteva, da sprejmejo ustrezne ukrepe za odpravo energijske revščine.

(8) Vse pobude v okviru svežnja „Pripravljeni na 55“ za izvajanje podnebnih in energetskih ciljev EU do leta 2030 so bile dosledno zasnovane za doseganje sinergij, ublažitev morebitnih negativnih distribucijskih učinkov, tudi med državami članicami, zlasti za najranljivejše in energijsko revne (predlog za prenovitev direktive o energetski učinkovitosti, predlog za Socialni sklad za podnebje, predlog za prenovitev direktive o obdavčitvi energije, predlog za prenovitev direktive o energetski učinkovitosti stavb, sveženj o vodiku in razogljičenju plina, predlog priporočila Sveta o zagotavljanju pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost). Da bi zagotovila čim večjo podporo državam članicam, je Komisija sprejela priporočilo ([10]) s smernicami in primeri za izvajanje načela „energijske učinkovitost na prvem mestu“ pri odločanju v energetskem sektorju in širše.

(9) Izmenjava najboljših praks in boljše usklajevanje ukrepov politike za podporo gospodinjstvom, ki so ranljiva, finančno šibka ali jih je prizadela energijska revščina, med državami članicami, drugim sodelujočimi deležniki in Komisijo sta ključnega pomena pri krepitvi prizadevanj in zavez za uresničitev poštenega in pravičnega evropskega zelenega dogovora. Zato bi bilo treba ustanoviti usklajevalno skupino za energijsko revščino in ranljive odjemalce.

(10) Splošna naloga usklajevalne skupine za energijsko revščino in ranljive odjemalce bi morala biti, da Komisiji in državam članicam zagotovi potrebno strokovno znanje na področju politik za pobude, katerih cilj je opredeliti, podpreti in zaščititi najranljivejše odjemalce, hkrati pa ohraniti in okrepiti dobro delovanje notranjega energetskega trga. Usklajevalna skupina bi se morala – zlasti kar zadeva vpliv politik na ranljiva gospodinjstva in gospodinjstva z nizkimi dohodki ter vlogo socialnih politik pri odpravljanju energijske revščine – povezati z ustreznimi pripravljalnimi telesi Sveta, kot je Odbor za socialno zaščito.

(11) Skupina bi morala biti sestavljena iz pristojnih organov držav članic. Za člane skupine bi bilo treba določiti pravila o razkrivanju informacij –

([7]) SWD(2020) 960 final.

([8]) Direktiva (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU (UL L 158, 14.6.2019, str. 125).

([9]) Direktiva 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 2003/55/ES (UL L 211, 14.8.2009, str. 94).

([10]) Priporočilo Komisije (EU) 2021/1749.

SKLENILA:

Člen 1

Predmet urejanja

Ustanovi se usklajevalna skupina za energijsko revščino in ranljive odjemalce (v nadaljnjem besedilu: skupina).

Člen 2

Naloge skupine

1. Skupina ima naslednje naloge:

(a) služiti kot glavna platforma za izmenjavo informacij in usklajevanje med Komisijo in državami članicami, kar zadeva vprašanja glede oblikovanja in izvajanja zakonodaje, programov in politik Unije, ki obravnavajo finančno šibka gospodinjstva ali tista, ki jih je prizadela energijska revščina, in ranljive odjemalce, tudi v okviru cenovne dostopnosti energije, ciljno usmerjene prenove in ukrepov za energijsko učinkovitost ter shem financiranja na nacionalni ravni;

(b) zagotoviti forum za izmenjavo izkušenj, najboljših praks in strokovnega znanja pri obravnavanju ranljivih in finančno šibkih gospodinjstev ali tistih, ki jih je prizadela energijska revščina, tudi na regionalni in lokalni ravni;

(c) pomagati Komisiji in državam članicam pri oblikovanju političnih pobud, zlasti v zvezi z njihovimi nacionalnimi energetskimi in podnebnimi načrti, celovitimi nacionalnimi energetskimi in podnebnimi poročili o napredku ter povezanimi strategijami.

2. Skupina zlasti:

(a) izmenjuje informacije o odločitvah v zvezi z ukrepi za podporo in opolnomočenje ranljivih potrošnikov in finančno šibkih gospodinjstev ali tistih, ki jih je prizadela energijska revščina, ter obravnava cenovno dostopnost energije v njihovem nacionalnem okviru in širšem okviru prehoda na čisto energijo na vseh ravneh upravljanja (nacionalni, regionalni in lokalni);

(b) razpravlja o posebnih vprašanjih v zvezi z ranljivimi potrošniki in finančno šibkimi gospodinjstvi ali tistimi, ki jih je prizadela energijska revščina, da bi opredelila ustrezne ukrepe in usklajene rešitve v skladu s pravom Unije;

(c) pregleduje redne napovedi in poročila, ki jih pripravita Evropsko svetovalno vozlišče za energetsko revščino in Komisija, pri čemer zlasti obravnava, meri in spremlja napredek pri temeljnih vzrokih in rešitvah, vključno z ustrezno socialno-ekonomsko analizo;

(d) izboljšuje kakovost in obseg razpoložljivih podatkov in statističnih kazalnikov, vključno s harmoniziranim zbiranjem podatkov Unije in ob ustreznem upoštevanju nacionalnih posebnosti, ter tako zagotovi, da pristopi k podpori in opolnomočenju energijsko revnih in ranljivih potrošnikov temeljijo na informiranem in posodobljenem razumevanju ključnih vprašanj in ustreznih razsežnosti, pa tudi njihovih prostorskih in časovnih variacij, v tesnem sodelovanju z Odborom za socialno zaščito (in njegovo podskupino za kazalnike) in ESTAT;

(e) spodbuja izmenjavo informacij, preventivo in usklajeno ukrepanje v primeru izrednih razmer v Uniji.

Člen 3

Posvetovanje

Komisija se lahko posvetuje s skupino o vseh zadevah, povezanih z energijsko revščino in ranljivimi odjemalci.

Člen 4

Članstvo

1. Skupino sestavljajo organi iz vseh držav članic.

2. Organi držav članic, zlasti ministrstva, pristojna za energetiko, imenujejo svoje predstavnike in so odgovorni za zagotavljanje, da njihovi predstavniki nudijo visoko raven strokovnega znanja v zvezi z delom, ki ga je treba opraviti, in glede na notranje ureditve države članice.

3. Vsaka država članica imenuje največ dva stalna predstavnika in dva namestnika, ki sodelujejo pri delu skupine na ustrezni ravni odločanja.

4. Namestniki so imenovani v skladu z enakimi pogoji kot člani iz točke 2 zgoraj; namestniki samodejno nadomestijo člane, ki so odsotni ali zadržani.

5. Komisija lahko zavrne imenovanje predstavnika, če meni, da je imenovanje neprimerno glede na zahteve iz točke 2 zgoraj. V takem primeru je zadevna država članica pozvana k imenovanju drugega predstavnika. Vsak član skupine zagotovi, da je njegov status članstva posodobljen.

6. Osebni podatki članov se zbirajo, obdelujejo in objavljajo v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ([11]) oziroma Uredbo (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ([12]), kot je ustrezno.

7. Člani svoje dolžnosti opravljajo do konca svojega mandata oziroma do zamenjave. Njihov mandat se lahko podaljša.

Člen 5

Delovanje

1. Skupini predseduje predstavnik GD ENER.

2. Komisija redno sklicuje sestanke skupine in ji posreduje informacije, ki jih je prejela od svojih članov, pri čemer ohrani zaupnost poslovno občutljivih informacij.

3. Sestanki skupine potekajo prek spleta ali v prostorih Komisije.

4. Storitve sekretariata opravlja GD ENER. Sestankov skupine se lahko udeležujejo uradniki Komisije iz ustreznih oddelkov.

5. GD ENER da članom skupine prek sodelovalnega delovnega okolja na voljo vse ustrezne delovne dokumente. Poleg tega Komisija objavi vse ustrezne dokumente, tako da jih vključi v register ali prek povezave z registra na posebno spletno mesto. GD ENER pravočasno pred sestanki objavi dnevni red in druge ustrezne referenčne dokumente. Dokument se ne objavi, kadar bi njegovo razkritje oslabilo varstvo javnega ali zasebnega interesa, kakor je opredeljen v členu 4 Uredbe (ES) št. 1049/2001.

6. Zapisnik, ki se predloži kmalu po sestanku, sestavi sekretariat, zanj pa je odgovoren predsednik.

7. Skupina si čim bolj prizadeva za soglasno sprejetje mnenj, priporočil ali poročil. V primeru glasovanja se o izidu glasovanja odloča z navadno večino članov. Člani, ki glasujejo proti ali se glasovanja vzdržijo, imajo pravico, da se dokument, ki povzema razloge za njihovo stališče, priloži mnenjem, priporočilom ali poročilom.

([11]) Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

([12]) Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

Člen 6

Podskupine

GD ENER lahko na podlagi mandata, ki ga določi skupina, ustanovi podskupine za preučitev posebnih vprašanj. Podskupine delujejo v skladu s horizontalnimi pravili o ustanovitvi in delovanju strokovnih skupin Komisije ([13]) ter poročajo skupini. Razpustijo se takoj, ko izpolnijo svoj mandat.

Člen 7

Zunanji strokovnjaki

GD ENER lahko k sodelovanju pri delu skupine ali podskupin *ad hoc* povabi zunanje strokovnjake s posebnim strokovnim znanjem v zvezi z zadevo na dnevnem redu.

Člen 8

Opazovalci

1. Posameznikom, organizacijam in javnim subjektom, registriranim v registru za preglednost, kot so potrošniške organizacije, socialni partnerji in predstavniki civilne družbe, se lahko z neposrednim povabilom dodeli status opazovalca.

2. Opazovalcem in njihovim predstavnikom lahko predsednik dovoli, da sodelujejo v razpravah skupine in prispevajo strokovno znanje. Vendar nimajo glasovalne pravice.

Člen 9

Poslovnik

Na predlog Komisije in v dogovoru z njo skupina z navadno večino svojih članov sprejme svoj poslovnik v skladu s horizontalnimi pravili ([14]).

Člen 10

Poslovna skrivnost in ravnanje s tajnimi podatki

Za člane skupine in njihove predstavnike ter povabljene strokovnjake in opazovalce veljajo obveznost varovanja poslovne skrivnosti, ki v skladu s Pogodbama in njunimi izvedbenimi pravili velja za vse člane institucij in njihovo osebje, ter varnostni predpisi Komisije v zvezi z varovanjem tajnih podatkov Unije iz sklepov Komisije (EU, Euratom) 2015/443 ([15]) in (EU, Euratom) 2015/444 ([16]). Če teh obveznosti ne upoštevajo, lahko Komisija sprejme vse ustrezne ukrepe.

Člen 11

Stroški sestankov

1. Udeleženci pri dejavnostih Skupine in podskupin za svoje storitve niso plačani.

2. Komisija povrne potne stroške in stroške bivanja, ki udeležencem nastanejo pri opravljanju dejavnosti skupine in podskupin.

([13]) C(2016) 3301 final.
([14]) Glej člen 17 Sklepa Komisije C(2016) 3301.
([15]) Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/443 z dne 13. marca 2015 o varnosti v Komisiji (UL L 72, 17.3.2015, str. 41).
([16]) Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/444 z dne 13. marca 2015 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 72, 17.3.2015, str. 53).

Povračilo se izplača v skladu z veljavnimi določbami Komisije v mejah razpoložljivih odobrenih sredstev, dodeljenih službam Komisije v okviru letnega postopka dodelitve sredstev.

V Bruslju, 6. aprila 2022

Za Komisijo
Kadri SIMSON
članica Komisije